

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET

Alm. del - bilag 987 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

26. marts 2001

Med henblik på mødet i Folketingets Europaudvalg den 30. marts 2001 –
dagsordenspunkt rådsmøde (udenrigsministre) den 9.-10. april 2001 –
vedlægges Udenrigsministeriets supplerende aktuelle notat vedrørende
dagsordenspunkt 17 for rådsmødet.

SUPPLERENDE AKTUELT NOTAT

Til: Folketingets Europaudvalg J.nr.: S.5, 400.E.6/Iran
CC: Bilag:
Fra: Udenrigsministeriet, S.5 Dato: 23. marts 2001
Emne: Rådsmøde (udenrigsministre) den 9.-10. april 2001: Dagsordenspunkt 17: Udkast til rådsbeslutning om opfordring til Kommissionen om udarbejdelse af forslag til forhandlingsmandat vedrørende en handels- og samarbejdsaftale mellem EU og Iran. (dok. SN 2095/01, KOM (2001) 71.

Nyt notat.

På udenrigsministerrådsmødet den 20.-21. november 2000 udtrykte Rådet sin interesse i en styrkelse af forbindelserne mellem EU og Iran og bad Kommissionen fremlægge et forslag til forhandlingsmandat vedrørende indgåelse af en handels- og samarbejdsaftale mellem EU og Iran. Rådet understregede, at en beslutning om iværksættelse af forhandlingerne første ville blive truffet efter en samlet vurdering af alle aspekterne af forholdet mellem EU og Iran.

Som det første led i denne proces har Kommissionen til Europaparlamentet og Ministerrådet oversendt en meddelelse om EU's forbindelser med Iran. Meddelelsen gennemgår kort den politiske og økonomiske situation i Iran, samt det nuværende stade for forholdet mellem EU og Iran.

Ifølge meddelelsen har den politiske udvikling i Iran i de senere år været præget dels af valget af den reformvenlige præsident Khatami i 1997 og den folkelige opbakning til reformkræfterne i Iran, dels af magtkampene mellem den reformvenlige fløj i landet og den konservative del af præsteskabet, som sidder med den reelle magt i landet. De første års reformarbejde er i stigende omfang blevet modarbejdet af de konservative kræfter, og situationen hvad angår demokrati og menneskerettigheder er bekymrende. Iran besidder verdens næststørste gasreserver og de trediestørste oliereserver og befinder sig geopolitisk i en vigtig position i regionen. EU er Irans største samhandelspartner. Efter præsidentvalget i 1997 og løsningen af konflikten med Storbritannien om fatwa'en mod Salman Rushdie i 1998 har EU genoptaget den politiske dialog med Iran og indledt et konkret samarbejde på visse tematiske områder, som dog ikke hviler på gensidigt forpligtende aftaler. Der afholdes for tiden politiske dialogmøder mellem EU (troika-

en) og Iran under hvert formandskab, ligesom der er nedsat arbejdsgrupper eller afholdes ekspertmoder vedrørende energi, narkotika, flygtninge og handel og investeringer. Den politiske dialog omfatter globale emner (terrorisme, menneskerettigheder og masseødelæggelsesvåben), regionale emner (f.eks. Irak, Golfen, Centralasien og den mellemøstlige fredsproces), samt bilaterale emner (narkotika, flygtninge, energi, handel og investeringer).

Kommissionen finder, at EU har både politiske og økonomiske interesser i at udbygge samarbejdet med Iran. En påvirkning af landet i retning af bedre forhold for så vidt angår demokrati og menneskerettigheder vil kunne bidrage til den indre stabilitet i Iran og dermed til at Iran bliver en mere stabil faktor i regionen. Store mængder narkotika fra Afghanistan passerer iransk territorium på vejen til de vestlige lande og ikke mindst Europa, ligesom Iran har et meget stort antal flygtninge fra Afghanistan og Irak. Landet har samtidig et væsentligt potentiale for at kunne udvikle sig til en betydningsfuld samhandelspartner for EU.

Fra iransk side er man interesseret i at indgå en handels- og samarbejdsaftale med EU.

Kommissionen anbefaler i sin meddelelse, at samarbejdet mellem EU og Iran udbygges gradvist med hyppigere kontakter på forskellige niveauer, også omfattende dialogen om menneskerettighederne og regional sikkerhed, samt en styrkelse af de bilaterale økonomiske forbindelser ved forhandling af en aftale mellem EU og Iran om handel og samarbejde.

Kommissionen anbefaler, at Rådet bemyndiger Kommissionen til at indlede de nødvendige forhandlinger herom.

Der er efterfølgende fremlagt forslag til rådsbeslutning, hvor Rådet byder Kommissionens meddelelse om EU's forhold til Den Islamiske Republik Iran velkommen. Rådet udtrykker enighed i anbefalingerne i Kommissionens meddelelse, og bemærker, at det er enig med Kommissionen for så vidt angår en gradvis styrkelse af forholdene mellem EU og Iran. Rådet minder om sine konklusioner af 20. november 2000 og gentager sin opfordring til Kommissionen til snarest muligt at fremlægge forslag til et forhandlingsmandat hvad angår en handels- og samarbejdsaftale mellem EU og Iran.

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg ved aktuelt notat forud for udenrigsministerrådsmødet den 20.-21. november 2000.

